

İSLAM DÜŞÜNCE TARİHİNDE KELAM ELEŞTİRİSİ

1	Ders Adı:	İSLAM DÜŞÜNCE TARİHİNDE KELAM ELEŞTİRİSİ
2	Ders Kodu:	İLH4144
3	Ders Türü:	Seçmeli
4	Ders Seviyesi	Lisans
5	Dersin Verildiği Yıl:	4
6	Dersin Verildiği Yarıyıl	8
7	Dersin AKTS Kredisi:	2.00
8	Teorik Ders Saati (saat/Hafta)	2.00
9	Uygulama Ders Saati(saat/Hafta)	0.00
10	Laboratuvar Ders Saati (saat/hafta) :	0
11	Dersin Önkoşulu:	Yok
12	Dersin Dili:	Türkçe
13	Dersin Veriliş Şekli:	Yüz yüze
14	Dersin Koordinatörü:	Yrd.Doç.Dr. ULVİ MURAT KILAVUZ
15	Dersi Veren Diğer Öğretim Elemanları:	Prof. Dr. Cağfer Karadaş, Doç. Dr. Tevfik Yücedoğru, Doç. Dr. Orhan Ş. Koloğlu
16	Koordinatör İletişim Bilgileri:	umkilavuz@uludag.edu.tr , 0224 243 10 66-60143, U.Ü. İlahiyat Fakültesi
17	Dersin WEB adresi:	
18	Dersin Amacı:	İslâm'ın düşünce sahasındaki temel disiplinlerinden olan kelâmın temel karakteristikleri hakkında yeterli düzeyde bilgi edindirmek ve tarihî süreç içerisinde kelâma yöneltilen eleştirilerin doğru bir zeminde ele alınıp değerlendirilmesini sağlamaktır.
19	Dersin Mesleki Gelişime Katkısı:	
20	Dersin Öğrenme Kazanımları:	
	1	Kelâmî düşüncenin oluşumuna zemin hazırlayan temel saikler hakkında bilgi sahibi olup bunları değerlendirebilme.
	2	Dini anlama ve yorumlamada aklî tefekkürün sınırları ve etkinliğini kavrayabilme.
	3	Dinî düşüncede farklı yorum ve yaklaşım tarzlarını ayırt edebilme.
	4	Kelâmı, aklı önceleyen diğer İslâmî disiplinlerden ayıran özellikleri fark edebilme.
	5	Kelâmın varlık ve bilgi gibi temel alanlardaki düşünüş biçimini açıklayabilme.
	6	İslâm düşüncesinde kelâm karşıtı yaklaşımların kökenleri hakkında fikir üretip tartışabilme.
	7	Kelâm ile diğer düşünce çizgilerinin temel meselelere bakış açılarını karşılaştırabilme.
	8	Farklı ilmî disiplinlerin mensupları tarafından kelâma yöneltilen eleştiriler hakkında bilgi sahibi olabilme.
	9	Kelâm eleştirilerinin doğruluk ve haklılık derecesini değerlendirebilme.
	10	Kelâma yönelik eleştirilerin yer aldığı orijinal kaynaklara nüfuz edebilme.
21	Dersin İçeriği:	

Hafta	DERS İÇERİKLERİ		
	Teorik	Uygulama	
1	Dinin anlaşılmasında üç temel çizgi: Kelâm-Felsefe-Tasavvuf.		
2	İslâm düşüncesinde aklî tefekkürü yönelişe zemin hazırlayan etkenler		
3	Akideden kelâma: Kelâm düşüncesinin oluşum safhası		
4	Kelâmın akideleşmesi: Mezhebî yorumların itikat ilkesine dönüşümü		
5	Kelâmî düşüncede bilgi meselesine yaklaşımlar		
6	Kelâmın varlık algısı.		
7	Nasların akla dayalı biçimde yorumuna muhalefet: Selef ya da ehl-i hadis		
8	Selef çizgisinde kelâm eleştirisinin öncü şahsiyetleri: Ahmed b. Hanbel, Herevî, İbn Teymiyye, İbn Kayyim el-Cevziyye, İbnü'l-Cevzî		
9	Kelâm bünyesinde mezhebî farklılaşma ve kelâmcıların öze dönük eleştirileri		
10	Felsefe-kelâm ayrışması, İslâm filozoflarının kelâm eleştirisinin temel dinamikleri		
11	Felsefî eleştirinin en önemli siması olarak İbn Rüşd ve düşüncesi.		
12	Selefiyye ve felsefecilerin kelâm eleştirisinin tetkiki.		
13	Modern dönemde kelâma yönelik eleştiriler ve bunların değerlendirilmesi.		
14	Kelâm tenkidi literatürü.		
22	Ders Kitabı, Referanslar ve/veya Diğer Kaynaklar:	<p>1. U. Murat Kılavuz - A. Saim Kılavuz, Kelâma Giriş, İstanbul 2010</p> <p>2. Ahmet Erkol, İbn Rüşd'ün Kelâm Eleştirisi, Ankara 2007</p> <p>3. Gürbüz Deniz, Kelâm-Felsefe Tartışmaları, Ankara 2009</p> <p>4. İbn Rüşd, Felsefe-Din İlişkileri, İstanbul 2006</p> <p>5. Faruk Sancar, Nübüvvet ve Velayet Merkezli Kelâm - Tasavvuf Tartışmaları, Ankara 2011</p> <p>6. Süleyman Uludağ, İslâm Düşüncesinin Yapısı, İstanbul ts.</p> <p>7. M. Sait Özervarlı, İbn Teymiyye'nin Düşünce Metodolojisi ve Kelâmcılara Eleştirisi, İstanbul 2008</p> <p>8. Fatih Toktaş, İslâm Düşüncesinde Felsefe Eleştirileri, İstanbul 2004</p>	
23	Değerlendirme		
YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARI		SAYISI	KATKI YÜZDESİ
Ara Sınav		1	40.00
Kısa Sınav		0	0.00
Ödev		0	0.00
Yıl Sonu Sınavı		1	60.00
Toplam		2	100.00
Yıl içi çalışmalarının Başarıya Oranı		40.00	
Finalin Başarıya Oranı		60.00	
Toplam		100.00	
Kullanılan Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımları			

ETKİNLİK	SAYISI	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü (Saat)
Teorik Dersler	14	2.00	28.00
Uygulamalı Dersler	0	0.00	0.00
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Ön çalışma, pekiştirme)	14	3.00	42.00
Ödevler	0	0.00	0.00
Projeler	0	0.00	0.00
Arazi Çalışmaları	0	0.00	0.00
Arasınavlara	1	14.00	14.00
Diğer	0	0.00	0.00
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	22.00	22.00
Toplam İş Yüğü			106.00
Toplam İş Yüğü / 30 saat			3.53
Dersin AKTS Kredisi			2.00

25

**PROGRAM YETERLİLİKLERİ İLE
DERS ÖĞRETİM KAZANIMLARI İLİŞKİSİ TABLOSU**

	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9	PY10	PY11	PY12	PY13	PY14	PY15	PY16
ÖK1	5	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖK2	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖK3	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖK4	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖK5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖK6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖK7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖK8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖK9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖK10	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ÖK: Öğrenme kazanımlar PY: Program yeterlilikleri

Katkı Düzeyi:	1 çok düşük	2 Düşük	3 Orta	4 Yüksek	5 Çok Yüksek
---------------	-------------	---------	--------	----------	--------------